

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (devintoji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. sausio 25 d.*

„Valstybės įsipareigojimų neįvykdymas – Transportas – Direktyva 2006/126/EB –
Vairuotojo pažymėjimas – C1, C ir D1 kategorijų apibrėžtys“

Byloje C-314/16

dėl 2016 m. birželio 1 d. pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, atstovaujama J. Hottiaux ir Z. Malůšková,

ieškovė,

prieš

Čekijos Respubliką, atstovaujamą M. Smolek, T. Müller ir J. Vláčil,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMAS (devintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininko pareigas einantis E. Juhász (pranešėjas), teisėjai K. Jürimäe ir C. Lycourgos,

generalinis advokatas Y. Bot,

posėdžio sekretorius I. Illéssy, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. birželio 1 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2017 m. rugsėjo 7 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Savo ieškiniu Europos Komisija prašo Teisingumo Teismo konstatuoti, kad:
 - neįvykdžiusi pareigos į C1 ir C kategorijų apibrėžtį įtraukti tik tas motorines transporto priemones, kurios nepatenka į D1 ar D kategorijas, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų (OL L 403, 2006, p. 18) 4 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 4 dalies d ir f punktus ir

* Proceso kalba: čekų.

- susiaurindama D1 kategorijos apibrėžtį tiek, kad ji apimtų tik tas motorines transporto priemones, kurios skirtos ir suprojektuotos daugiau kaip aštuoniems keleiviams vežti, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 4 dalies h punktą.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 2 1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyvos 91/439/EEB dėl vairuotojo pažymėjimų (OL L 237, 1991, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 1 t., p. 317) 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Pagal A, B, B + E, C, C + E, D ir D + E kategorijas gali būti išduodamas specialios paskirties vairuotojo pažymėjimas, leidžiantis vairuoti tokių pakategorių transporto priemones:

<...>

D1 pakategorė:

- motorines transporto priemones, skirtas keleiviams vežti, kurios, be vairuotojo vietos, turi daugiau kaip aštuonias sėdimas vietas, bet ne daugiau kaip 16 sėdimų vietų, be vairuotojo vietos; prie šios pakategorės priskiriamos motorinės transporto priemonės gali būti sujungtos su priekaba, kurios leidžiamas maksimalus svoris ne didesnis kaip 750 kilogramų;

<...>“

- 3 Direktyvos 2006/126 2 ir 12 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(2) Vairuotojo pažymėjimų taisyklės – pagrindinis bendros transporto politikos elementas siekiant pagerinti kelių eismo saugumą, taip pat palengvinant laisvą asmenų, apsigyvenančių kitoje valstybėje narėje nei pažymėjimą išdavusioji, judėjimą. <...> Nors taisyklių dėl vairuotojo pažymėjimų suderinimo srityje pasiekta pažanga, vis dar yra esminių skirtumų tarp valstybių narių taisyklių dėl pažymėjimų atnaujinimo periodiškumo ir dėl transporto priemonių pakategorių, kurios turėtų būti labiau suderintos siekiant prisidėti prie Bendrijos politikos kryptį įgyvendinimo.

<...>

(12) Kategorijų apibrėžimai turėtų plačiau atspindėti tam tikrų transporto priemonių technines charakteristikas ir transporto priemonei vairuoti būtinus įgūdžius.“

- 4 Direktyvos 2006/126 1 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje numatyta, kad „[p]agal šios direktyvos nuostatas valstybės narės įveda I priede pateiktu Bendrijos pavyzdžiu grindžiamą nacionalinį vairuotojo pažymėjimą“.

- 5 Šios direktyvos 4 straipsnyje „Kategorijos, sąvokų apibrėžimai ir minimalus amžius“ nustatyta:

„1. 1 straipsnyje numatytas vairuotojo pažymėjimas leidžia vairuoti toliau apibrėžtų kategorijų variklio varomas transporto priemones. Jis gali būti išduodamas asmenims, sulaukusiems kiekvienai kategorijai nurodyto minimalaus amžiaus. „Variklio varoma transporto priemonė“ – bet kokia savaeigė transporto priemonė, važiuojanti keliu savarankiškai, išskyrus bėgiais važiuojančią transporto priemonę.

<...>

4. motorinės transporto priemonės:

- „motorinė transporto priemonė“ – variklio varoma transporto priemonė, skirta važiuoti keliu ir vežti keleivius ar gabenti prekes arba vilkti transporto priemones, skirtas keleiviams vežti ar prekėms gabenti. Šis terminas apima troleibusus, t. y. prie elektros laidų prijungtas ne bėgiais važiuojančias transporto priemones. Jis neapima žemės ūkio ar miškų ūkio traktorių,

<...>

d) C1 kategorija:

motorinės transporto priemonės, išskyrus D1 arba D kategorijų motorines transporto priemones, kurių leidžiama maksimali masė didesnė kaip 3 500 kg, tačiau ne didesnė kaip 7 500 kg ir kurios skirtos ir suprojektuotos vežti ne daugiau kaip 8 keleivius, neįskaitant vairuotojo; šios kategorijos motorinės transporto priemonės gali būti sujungtos su priekaba, kurios leidžiama maksimali masė ne didesnė kaip 750 kg;

<...>

f) C kategorija:

motorinės transporto priemonės, išskyrus D1 arba D kategorijų motorines transporto priemones, kurių leidžiama maksimali masė didesnė kaip 3 500 kg ir kurios skirtos bei suprojektuotos vežti ne daugiau kaip 8 keleivius, neįskaitant vairuotojo; šios kategorijos transporto priemonės gali būti sujungtos su priekaba, kurios leidžiama maksimali masė ne didesnė kaip 750 kg;

<...>

h) D1 kategorija:

motorinės transporto priemonės, kurios skirtos ir suprojektuotos vežti ne daugiau kaip 16 keleivių, neįskaitant vairuotojo, ir kurios ne ilgesnės kaip 8 metrai; šios kategorijos motorinės transporto priemonės gali būti sujungtos su priekaba, kurios leidžiama maksimali masė ne didesnė kaip 750 kg;

<...>

j) D kategorija:

motorinės transporto priemonės, kurios skirtos ir suprojektuotos vežti daugiau kaip 8 keleivius, neįskaitant vairuotojo, ir motorinės transporto priemonės, kurias galima vairuoti turint D kategorijos vairuotojo pažymėjimą, gali būti sujungtos su priekaba, kurios leidžiama maksimali masė ne didesnė kaip 750 kg;

<...>

6 Šios direktyvos 16 straipsnyje „Perkėlimas į nacionalinę teisę“ numatyta:

„1. Ne vėliau kaip iki 2011 m. sausio 19 d. valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie įgyvendina 1 straipsnio 1 dalį, 3 straipsnį, 4 straipsnio 1, 2, 3 dalis ir 4 dalies b–k punktus <...> Jos nedelsdamos praneša Komisijai tų nuostatų tekstus.

2. Tas nuostatas jos taiko nuo 2013 m. sausio 19 d.

<...>

- 7 Direktyvos 2006/126 II priedo I antraštinės dalies „Vairavimo egzaminams taikomi minimalūs reikalavimai“ A dalies „Kompetencija, kurios reikalaujama iš vairavimo egzaminuotojo“ 4 punkto „Konkrečios nuostatos, susijusios su C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 ir D1E kategorijomis“, 4.1.9 ir 4.1.10 punktuose nustatyta:
- „4.1.9. saugumo veiksnius, susijusius su transporto priemonės pakrovimu: krovinio kontrolę (sukrovimas ir pritvirtinimas), keblumus su įvairių rūšių krovinių (pvz.[,] skysčiai, kabantys kroviniai, ...) , prekių pakrovimą ir iškrovimą bei krovimo įrangos naudojimą (tik C, CE, C1, C1E kategorijoms);
- 4.1.10. vairuotojo atsakomybę vežant keleivius; keleivių patogumą ir saugumą; vaikų vežimą; privalomą patikrinimą prieš pradedant važiuoti; visos autobusų rūšys turi būti teorijos egzamino dalis (visuomeninio transporto autobusai, tolimojo susisiekimo autobusai, specialių gabaritų autobusai, ...) (tik D, DE, D1 ir D1E kategorijoms).“
- 8 Minėto priedo I antraštinės dalies B dalies „Įgūdžių ir elgsenos patikrinimo egzaminas“ 8 punkto „Įgūdžių ir elgsenos patikrinimas C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 ir D1E kategorijoms“ 8.1.6, 8.1.8, 8.2.3 ir 8.2.4 papunkčiuose numatyta:

„8.1.6. patikrinti saugaus transporto priemonės pakrovimo veiksnius: kėbulą, apkalas, krovinio duris, pakrovimo mechanizmą (jeigu toks yra), kabinos užrakinimą (jeigu toks yra), krovinio pakrovimo ir apsaugos būdą (tik C, CE, C1, C1E kategorijoms);

<...>

8.1.8. sugebėti imtis specialių transporto priemonės saugos priemonių; tikrinti kėbulą, darbinės duris; avarinius išėjimus, pirmosios pagalbos priemones, ugnies gesintuvus ir kitas saugos priemones (tik D, DE, D1, D1E kategorijoms);

<...>

8.2.3. saugiai pastatyti transporto priemonę pakrovimui arba iškrovimui prie pakrovimo arba iškrovimo platformos ar panašaus įrenginio (tik C, CE, C1, C1E kategorijoms);

8.2.4. pastatyti autobusą taip, kad keleiviai galėtų saugiai įlipti ar išlipti (tik D, DE, D1, D1E kategorijoms).“

Čekijos teisė

- 9 Šios bylos faktinėms aplinkybėms taikomo *Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích* (Įstatymas Nr. 361/2000 dėl eismo sausumos keliais ir tam tikrų įstatymų pakeitimo) 80A straipsnio 1 dalies g, h ir i punktuose numatyta:

„Priskyrimas kategorijoms

- g) C1 kategorijai priklauso motorinės transporto priemonės (išskyrus traktorius), kurių maksimali leidžiamoji masė didesnė kaip 3 500 kg, tačiau neviršija 7 500 kg ir kurios skirtos ne daugiau kaip aštuoniems keleiviams, neįskaitant vairuotojo, vežti ir gali būti sujungtos su priekaba, kurios maksimali leidžiamoji masė ne didesnė kaip 750 kg;

- h) C kategorijai priklauso motorinės transporto priemonės (išskyrus traktorius ir g punkte nurodytas transporto priemones), kurios skirtos ne daugiau kaip aštuoniems keleiviams, neįskaitant vairuotojo, vežti ir gali būti sujungtos su priekaba, kurios maksimali leidžiamoji masė ne didesnė kaip 750 kg;
- i) D1 kategorijai priklauso ne ilgesnės nei 8 m motorinės transporto priemonės, kurios skirtos daugiau kaip 8, bet ne daugiau kaip 16 asmenų, neįskaitant vairuotojo, vežti ir gali būti sujungtos su priekaba, kurios maksimali leidžiamoji masė ne didesnė kaip 750 kg.“

Ikiteisminė procedūra

- 10 2014 m. liepos 11 d. Komisija išsiuntė Čekijos Respublikai oficialų pranešimą ir jame atkreipė šios valstybės narės dėmesį į tai, kad tam tikros jos teisės aktų, susijusių su transporto priemonių C1, C ir D1 kategorijų apibrėžimu, nuostatos neatitinka Direktyvos 2006/126.
- 11 Išnagrinėjusi Čekijos Respublikos argumentus, pateiktus 2014 m. spalio 8 d. atsakyme į šį pranešimą, Komisija 2015 m. vasario 27 d. pateikė pagrįstą nuomonę, kurioje ji paragino šią valstybę narę imtis reikiamų priemonių pagrįstoje nuomonėje nurodytiems reikalavimams įvykdyti per du mėnesius nuo jos gavimo dienos. Čekijos Respublikos prašymu šis terminas buvo pratęstas iki 2015 m. gegužės 27 d.
- 12 2015 m. gegužės 22 d. raštu Čekijos Respublika atsakė į pagrįstą nuomonę ir dėl C, C1 ir D1 kategorijų transporto priemonių apibrėžimo nurodė, kad, „siekdama išvengti bet kokios dviprasmybių rizikos ir užtikrinti kuo didesnę teisinį saugumą, Čekijos Respublika sutinka atlikti galiojančių teisės aktų nuostatų pakeitimus, kurie turėtų atitikti Komisijos reikalavimus“.
- 13 Kadangi Komisija negavo jokios informacijos apie galimus planuotus pakeitimus ir manė, kad bet kuriuo atveju iki pagrįstoje nuomonėje nurodytos galutinės datos inkriminuojamas įsipareigojimų nevykdymas dar nėra išaiškintas, ji nusprendė pateikti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Šalių argumentai

- 14 Komisija nurodo du kaltinimus. Pirmajame kaltinime ji teigia, kad nors C1 ir C kategorijų apibrėžtyse aiškiai nurodoma, jog jos susijusios su „motorinė[mis] transporto priemonė[mis], išskyrus D1 arba D kategorij[as]“, į Čekijos teisę šis kriterijus nebuvo perkeltas. Vis dėlto, kadangi šis kriterijus yra lemiamas, siekiant teisingai atskirti, kaip to reikalaujama, C1 ir C ir D1 ir D kategorijas, dėl jo neperkėlimo atitinkamoje valstybėje narėje leidžiama turintiems C1 arba C kategorijos vairuotojo pažymėjimą vairuoti transporto priemonę, kuri suprojektuota vežti ne daugiau kaip aštuonis keleivius, neatsižvelgiant į tai, ar ši transporto priemonė buvo skirta keleiviams ar kroviniams vežti, nors pagal Direktyvą 2006/126 tuo atveju, kai transporto priemonė skirta ir suprojektuota keleiviams vežti, reikalaujama turėti D1 arba D kategorijos vairuotojo pažymėjimą.
- 15 Antrajame kaltinime Komisija teigia, kad nors Direktyvos 2006/126 4 straipsnio 4 dalies h punkte D1 kategorija apibrėžiama kaip apimanti motorines transporto priemones, „kurios skirtos ir suprojektuotos vežti ne daugiau kaip 16 keleivių, neįskaitant vairuotojo“, Čekijos teisėje, nustatant žemutinę daugiau kaip aštuonių keleivių ribą, įtvirtintas reikalavimas, kuris prieštarauja Direktyvos 2006/126 4 straipsnio 4 dalies h punktui.

- 16 Dėl šių dviejų kaltinimų Komisija paaiškina, kad tradiciškai prie C kategorijos priskiriamos motorinės transporto priemonės, skirtos kroviniam vežti, o D kategorijai priklauso motorinės transporto priemonės, skirtos keleiviams vežti. Vis dėlto tai nedraudžia C kategorijos motorines transporto priemones naudoti ir keleiviams vežti. Šis atvejis pirmiausia susijęs su asmenų grupe, kuri iš esmės vežama siekiant pristatyti krovinį, o ne su keleivių, keliaujančių iš taško A į tašką B, vežimu.
- 17 Kadangi tam tikrų C ir C1 kategorijų techninės charakteristikos yra identiškos D1 ir D kategorijų techninėms charakteristikoms, Komisija pabrėžia, kad reikia tiksliai apibrėžti, viena vertus, C1 ir C kategorijas ir, kita vertus, D1 ir D kategorijas. Todėl šiuo klausimu Direktyvoje 2006/126 nustatytas atskyrimas, t. y. žodžiai „išskyrus D1 arba D kategorijų“, kurie vartojami apibrėžiant C1 ir C kategorijas, reiškia, kad motorinės transporto priemonės, atitinkančios C1 ir C ir D1 ir D kategorijų techninius kriterijus, tačiau iš esmės naudojamos keleiviams vežti, priklauso D1 ir D kategorijoms, o transporto priemonės, kurios nepatenka į D1 ir D kategorijas, priklauso C1 ir C kategorijoms.
- 18 Čekijos Respublika teigia, kad ieškinys yra nepagrįstas.
- 19 Šios valstybės narės teigimu, nėra jokio poreikio pažodžiui perkelti Direktyvos 2006/126 nuostatas, jeigu šiomis nuostatomis siekiamas tikslas bus pasiektas. Šiuo atveju taip yra, nes nacionaliniu lygmeniu transporto priemonių kategorijų suskirstymas į C1, C ir D1 kategorijas, nors ir neviseškai direktyvą atitinkančiais žodžiais, užtikrina, jog jokia transporto priemonė negali priklausyti daugiau negu vienai kategorijai.
- 20 Čekijos teisėje nustatyta žemutinė daugiau kaip aštuonių keleivių, neįskaitant vairuotojo, riba yra būtina, nes, šios valstybės narės manymu, D1 kategorijos transporto priemonės priklauso D kategorijos pakategorei.
- 21 Be to, nesant šios ribos, kadangi D1 transporto priemonių kategorija apima ne ilgesnes negu 8 m transporto priemones, kuriomis galima vežti ne daugiau kaip šešiolika keleivių, ji faktiškai apimtų C1 ir C kategorijas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 22 Iš karto reikia pažymėti, kad pagal Direktyvos 2006/126 2 konstatuojamąją dalį vairuotojo pažymėjimų taisyklės – pagrindinis bendros transporto politikos elementas siekiant pagerinti kelių eismo saugumą, taip pat palengvinant laisvą asmenų, apsigyvenančių kitoje valstybėje narėje nei pažymėjimą išdavusioji, judėjimą.
- 23 Atsižvelgiant į tai, kad šioje srityje valstybėse narėse vis dar esama didelių skirtumų, Direktyva 2006/126, kuri yra trečioji direktyva dėl vairuotojo pažymėjimų, kaip matyti iš tos pačios konstatuojamosios dalies, siekiama kuo didesnio suderinimo, siekiant prisidėti prie Europos Sąjungos politikos krypties įgyvendinimo.
- 24 Be kitų joje numatytų priemonių šiam tikslui pasiekti, taip pat pateikiamos vairuotojo pažymėjimų kategorijų apibrėžtys, kurios, atsižvelgiant į minėtos direktyvos 12 konstatuojamąją dalį, „turėtų plačiau atspindėti tam tikrų transporto priemonių technines charakteristikas ir transporto priemonei vairuoti būtinus įgūdžius“.
- 25 Iš tiesų, nors 1980 m. gruodžio 4 d. Pirmąja Tarybos direktyva 80/1263/EEB dėl Bendrijos vairuotojo pažymėjimo įvedimo (OL L 375, 1980, p. 1) pirmą buvo nustatytas transporto priemonių suskirstymas pagal kategorijas, siekiant sukurti Bendrijos pavyzdžio nacionalinius vairuotojo pažymėjimus, Direktyva 91/439, kuri pakeitė šią pirmąją direktyvą, buvo nustatyti įvairūs patikslinimai, susiję su

- transporto priemonių kategorijų ir vairuotojo pažymėjimų, kurių reikalaujama siekiant vairuoti šias transporto priemones, pavyzdžių apibrėžtimis, įskaitant, be kita ko, detalesnę skirtingų vairuotojų pažymėjimų kategorijų apibrėžtį ir aiškesnę skirtingų vairuotojo pažymėjimų kategorijų atskyrimą.
- 26 Toliau siekiant suderinimo šioje srityje, Direktyvoje 2006/126 dėl C1 ir C kategorijų buvo patikslinta, kad jos abi yra susijusios su motorinėmis transporto priemonėmis, skirtomis ir suprojektuotomis ne mažiau kaip aštuoniems keleiviams vežti – šios dvi kategorijos, beje, skiriasi didžiausia leistina mase. Kiek tai susiję su D ir D1 kategorijomis, paliekant D kategorijai taikytiną žemutinę daugiau kaip aštuonių keleivių ribą, Direktyva 2006/126 buvo panaikintas šis apribojimas dėl D1 kategorijos, todėl pastarajai kategorijai taikomas tik apribojimas vežti ne daugiau kaip šešiolika keleivių.
- 27 Šie patikslinimai ir daliniai pakeitimai, palyginti su Direktyva 91/439, leido, kaip Komisija teigia savo rašytinėse pastabose, tam tikras transporto priemones nuo šiol priskirti prie D1, o nebe prie C1 kategorijos. Kaip pavyzdį Komisija nurodo itin komfortiškus mikroautobusus arba specialias šarvuotas transporto priemones. Šios transporto priemonės, kiek jos skirtos ir suprojektuotos ne daugiau kaip aštuoniems keleiviams, neįskaitant vairuotojo, vežti, su sąlyga, kad jų didžiausias ilgis neviršija 8 m, dabar, atsižvelgiant į jų technines charakteristikas ir jų tipinį naudojimą, priskiriamos prie jas labiau atitinkančios kategorijos, t. y. D1 kategorijos.
- 28 Atsižvelgiant į dabar galiojančią Sąjungos teisę C1 ir C kategorijos, kaip jos apibrėžtos pagal Direktyvos 2006/126 4 straipsnio 1 dalį ir atitinkamai pagal šio straipsnio 4 dalies d ir f punktus, yra susijusios su motorinėmis transporto priemonėmis, išskyrus D1 arba D kategorijų transporto priemones, kurių leidžiama maksimali masė didesnė kaip 3 500 kg, kiek tai susiję su C kategorijos transporto priemonėmis, arba didesnė kaip 3 500 kg, bet ne didesnė kaip 7 500 kg, kiek tai susiję su C1 kategorijos transporto priemonėmis, kurios skirtos ir suprojektuotos ne daugiau kaip aštuoniems keleiviams, neįskaitant vairuotojo, vežti. D1 kategorija, kuri apibrėžta to paties straipsnio 4 dalies h punkte, yra susijusi su motorinėmis transporto priemonėmis, skirtomis ir suprojektuotomis ne daugiau kaip šešiolikai keleivių, neįskaitant vairuotojo, vežti ir ne ilgesnėmis kaip 8 metrai.
- 29 Vis dėlto Čekijos teisėje C1 ir C kategorijų apibrėžtis neapima Sąjungos teisėje numatyto C ir C1 ir D ir D1 kategorijų atskyrimo, išreiškiamo žodžiais „išskyrus D1 arba D kategorijų“. Todėl Čekijos teisės aktuose nebuvo atsižvelgta į žemutinės daugiau kaip aštuonių keleivių ribos, kurią Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė nustatyti priimdamas Direktyvą 2006/126, kad įgyvendintų pirmiau minėtos reguliavimo sistemos pokyčius, panaikinimą.
- 30 Dėl tokių apibrėžties skirtumų pagal Čekijos teisę D1 kategorijos transporto priemones gali vairuoti asmenys, turintys C1 kategorijos vairuotojo pažymėjimą, o tai prieštarauja Direktyvos 2006/126 tikslui.
- 31 Komisijos pateikti pavyzdžiai, t. y. itin komfortiški mikroautobusai ir specialios šarvuotos transporto priemonės, atitinkančios šio sprendimo 27 punkte nustatytas technines specifikacijas, aiškiai parodo tokius skirtumus. Iš tiesų, nors pagal Direktyvos 2006/126 4 straipsnio 4 dalies h punktą tokios transporto priemonės priklauso D1 kategorijai, tos pačios transporto priemonės pagal Čekijos teisės aktus, kuriais perkeliama ši direktyva, priklauso C1 kategorijai. Be to, remiantis fraze „išskyrus D1 arba D kategorijų“, kuria minėta direktyva atitinkamai atskiriamos C ir C1 ir D ir D1 kategorijos, kadangi tokios transporto priemonės patenka į D1 kategoriją, jos pagal Sąjungos teisę jokių būdu negali būti priskirtos prie C1 kategorijos.
- 32 Todėl to paties tipo transporto priemonei Čekijos Respublikoje reikalaujama vairuotojo pažymėjimo kategorija skiriasi nuo tos, kurią vairuotojas turi turėti kitose valstybėse narėse. Tokia situacija prieštarauja pagrindiniams Direktyvos 2006/126 tikslams.
- 33 Čekijos Respublikos pateikti argumentai negali paneigti šios išvados ir iš jos išplaukiančio įsipareigojimų neįvykdymo fakto.

- 34 Pirma, ši valstybė narė tvirtina, kad pagal Sąjungos teisę valstybės narės neprivalo pažodžiui perkelti Direktyvoje 2006/126 numatytų apibrėžčių, jeigu šios direktyvos nuostatomis siekiamas tikslas yra pasiektas.
- 35 Šiuo atžvilgiu primintina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją perkeltiant direktyvą jos nuostatų nebūtina formaliai ir pažodžiui perkelti į aiškias ir specialias įstatymo ar kito teisės akto normas – gali pakakti bendro teisinio konteksto, jeigu juo iš tikrųjų pakankamai aiškiai ir tiksliai užtikrinamas visiškas direktyvos taikymas (žr. 2016 m. birželio 30 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija*, C-648/13, EU:C:2016:490, 73 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 36 Vis dėlto, kaip matyti iš šio sprendimo 29–32 punktų, Čekijos Respublikos nurodytos nacionalinės nuostatos neleidžia pasiekti Direktyvos 2006/126 4 straipsnio 1 dalimi ir 4 dalies d, f ir h punktais siekiamo rezultato. Esant tokioms aplinkybėms, argumentas, kad pažodinis perkėlimas į nacionalinę teisę nėra privalomas, neturi reikšmės nagrinėjant šią bylą.
- 37 Antra, Čekijos Respublika teigia, kad ji nacionaliniu lygmeniu tiksliai, aiškiai ir praktiškai neginčytinai atskyrė transporto priemonių C1, C ir D1 kategorijas. Iš tiesų, remdamasi principu, kad jokia transporto priemonė neturi priklausyti kelioms kategorijoms, ši valstybė narė mano, kad šį tikslą galima pasiekti dviem būdais, t. y. apibrėžiant kategoriją neigiamu aspektu, palyginti su kitomis kategorijomis, kaip tai padaryta Direktyvoje 2006/126, arba apibrėžiant kategorijas atskirai taip, kad jos nesidubliuotų, kaip tai padarė Čekijos teisės aktų leidėjas nustatydamas žemutinę D1 kategorijos transporto priemonėmis leidžiamo vežti keleivių skaičiaus ribą.
- 38 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad, kaip pripažįsta pati Čekijos Respublika, siekiant įgyvendinti tokį apribojimą, ji į nacionalinę D1 kategorijos apibrėžtį įtraukė sąlygą, kurios, deja, nėra Direktyvos 2006/126 4 straipsnio 4 dalies h punkte, kuriame Sąjungos teisė apibrėžia šią kategoriją. Kaip buvo konstatuota šio sprendimo 29–32 punktuose, šios papildomos sąlygos nustatymas lemia skirtingą šios direktyvos taikymą Čekijos Respublikoje, palyginti su kitomis valstybėmis narėmis, kai nustatoma, kuriai kategorijai reikia priskirti transporto priemonės, vadinasi, ir kokios rūšies vairuotojo pažymėjimas reikalingas šiai transporto priemonei.
- 39 Taigi atribojimo metodo, kuris nulemia tokius nukrypimus nuo to, ko reikalaujama pagal Sąjungos teisę, pasirinkimas bet kuriuo atveju negali padėti teisingai perkelti Direktyvos 2006/126 į nacionalinę teisę.
- 40 Trečia, Čekijos Respublika teigia, kad transporto priemonės, kurios patenka į D1 kategoriją, sudaro D kategorijos pakategorę – tai matyti iš šios D1 kategorijos pavadinimo ir iš teisėkūros, susijusios su kategorijų apibrėžtimis Sąjungos lygmeniu, istorijos. Tai yra „supaprastinta“ D kategorijos versija, o D kategorijos transporto priemonės yra D1 kategorijos transporto priemonių dalis, todėl, atsižvelgiant į jų charakteristikas, pakanka turėti „supaprastintos“ D kategorijos versijos vairuotojo pažymėjimą. Kadangi į D kategorijos apibrėžtį įtraukta žemutinė leidžiamo vežti keleivių skaičiaus riba, ją reikia taikyti ir D1 kategorijai.
- 41 Šiuo klausimu pažymėtina, kad nors Direktyvos 91/439 3 straipsnio 2 dalyje D1 kategorija buvo apibrėžta kaip D kategorijos pakategorė, kaip rodo ir frazė „pagal A, B, B + E, C, C + E, D ir D + E kategorijas gali būti išduodamas specialios paskirties vairuotojo pažymėjimas, leidžiantis vairuoti tokių pakategorių transporto priemonės“, šios frazės nėra vairuotojo pažymėjimų kategorijų apibrėžtyje, kuri nustatyta Direktyvos 2006/126 4 straipsnio 4 dalyje. Taigi faktas, kad D1 kategorija taip pat apima transporto priemonės, kurios nepatenka į D kategoriją, kaip ir iš to kylančios pasekmės, susijusios su įvairių vairuotojų pažymėjimų kategorijų nustatymu, yra Sąjungos teisės aktų leidėjo padarytas pasirinkimas, kurio nauda negali būti ginčijama šioje byloje dėl išipareigojimų neįvykdymo.

- 42 Ketvirta, Čekijos Respublika tvirtina, kad nesant žemutinės daugiau kaip aštuonių keleivių ribos, kuri nustatyta Čekijos teisėje, D1 kategorija tiek, kiek ji apima transporto priemones, kurių didžiausias ilgis 8 metrai ir kuriomis galima vežti ne daugiau kaip šešiolika keleivių, *de facto* apimtų C1 ir C kategorijas. Netgi galėtų būti laikoma, kad sunkvežimiui, kurio ilgis mažesnis nei 8 metrai, vairuoti reikalingas D1 kategorijos vairuotojo pažymėjimas, ir tik tuo atveju, kai tokio sunkvežimio ilgis viršija 8 metrus, jam vairuoti reikalingas C1 kategorijos vairuotojo pažymėjimas.
- 43 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad, kiek tai susiję su C ir C1 ir D1 kategorijomis, motorinės transporto priemonės apibrėžtis, taikytina minėtoms kategorijoms, neatsižvelgiant į tokius veiksnius kaip keleivių skaičius, transporto priemonės svoris ir ilgis, yra identiška, ypač kadangi motorinės transporto priemonės yra „skirtos ir suprojektuotos <...> [keleiviams vežti]“.
- 44 Iš C ir C1 kategorijų ir D1 kategorijos atskyrimo vartojant frazę „motorinės transporto priemonės, išskyrus D1 arba D kategorijų“, matyti, kad, nustatydamas vairuotojo pažymėjimo kategoriją, kompetentingos valstybių narių institucijos pirmiausia turi išnagrinėti, ar gali būti priskiriama prie D1 kategorijos ir, jei taip, ar jos turi išduoti šios kategorijos vairuotojo pažymėjimą.
- 45 Taigi, remiantis vien pažodiniu nagrinėjamos Direktyvos 2006/126 nuostatų aiškinimu, kiek tai susiję su motorinėmis transporto priemonėmis, kurių ilgis neviršija 8 metrų, D1 kategorija visiškai apima C ir C1 kategorijas.
- 46 Vadinas, Direktyvos 2006/126 4 straipsnio 4 dalyje nustatyta C ir C1 ir D1 kategorijų apibrėžtis neužtikrina tinkamo šių kategorijų atskyrimo.
- 47 Vis dėlto pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (2017 m. spalio 12 d. Sprendimo *Kamin und Grill Shop*, C-289/16, EU:C:2017:758, 22 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 48 Taigi, siekiant teisingai aiškinti pirma minėtas kategorijas, būtina atsižvelgti į visą Direktyvos 2006/126 tekstą, įskaitant jos priedus, iš kurių matyti, kad motorinių transporto priemonių priskyrimas prie kategorijų turi lemiamą reikšmę.
- 49 Iš tiesų, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 47 punkte, Direktyvos 2006/126 1 straipsnio 1 dalyje numatytame vairuotojo pažymėjimo pavyzdyje, kuris pateiktas jos I priede, naudojant piktogramą, aiškiai nurodoma kiekvienos kategorijos transporto priemonės paskirtis, konkrečiai, krovinių arba keleivių vežimas.
- 50 Be to, iš minėtos direktyvos II priedo nuostatų, nurodytų šio sprendimo 7 ir 8 punktuose, matyti, kad reikalavimai, susiję su vairuotojo pažymėjimo gavimu, skiriasi priklausomai nuo atitinkamos transporto priemonės paskirties.
- 51 Iš to matyti, kad negalima sutikti su tuo, jog dėl to, kad nesilaikoma C ir C1 ir D ir D1 kategorijų atskyrimo, gaunamas priešingas rezultatas nei tas, kurio siekiama pagal Direktyvą 2006/126, t. y. kelių eismo saugumo. Kaip savo išvados 56 punkte pažymėjo generalinis advokatas, taip yra tuo atveju, jei vien keleivių vežimą vykdė vairuotojai, kuriems leidžiama vairuoti C arba C1 kategorijų transporto priemones ir iš kurių iš esmės reikalaujama įrodyti žinias, susijusias su prekių priėmimu, vežimu ir pristatymu, pakrovimu, sukrovimu ir iškrovimu.
- 52 Aišku, kalbant apie vairuotojo pažymėjimus, reikia pasakyti, kad šioje srityje, kurioje nacionalinės valdžios institucijos turi išnagrinėti labai daug prašymų ir per gana trumpą laiką, vadovaujantis teisėkūros procedūra sprendimo, kuriuo būtų reikalaujama taikyti priemones, kurios nėra tiesiogiai nustatytos vairuotojų pažymėjimų kategorijų apibrėžtyse, priėmimas nėra tinkamiausia išeitis.

- 53 Vis dėlto valstybė narė negali priimti Direktyvą 2006/126 perkeliančių nacionalinės teisės aktų, kuriais būtų nustatytos šioje direktyvoje nenumatytos sąlygos arba panaikinamos minėtoje direktyvoje numatytos sąlygos, dėl to būtų pakeistos Direktyvoje 2006/126 apibrėžtos transporto priemonių kategorijos ir taip būtų sumažinamas kelių eismo saugumas. Šios direktyvos redakciniai netikslumai, jeigu jų būtų, galėtų sukelti Sąjungos teisės aktų leidėjo reakciją, tačiau dėl jų Teisingumo Teismas neturi atmesti ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo, kuris turi būti konstatuotas.
- 54 Šiomis aplinkybėmis Čekijos Respublikos argumentus reikia atmesti.
- 55 Todėl reikia konstatuoti, kad:
- neįvykdžiusi pareigos į C1 ir C kategorijų apibrėžtį įtraukti tik tas motorines transporto priemones, kurios nepatenka į D1 ar D kategorijas, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2006/126 4 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 4 dalies d ir f punktus,
 - apibrėždama D1 kategoriją kaip apimančią tik tas motorines transporto priemones, kurios skirtos ir suprojektuotos daugiau kaip aštuoniems keleiviams vežti, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 4 dalies h punktą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 56 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti iš Čekijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas ir buvo konstatuotas įsipareigojimų neįvykdymas, iš Čekijos Respublikos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (devintoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Neįvykdžiusi pareigos į C1 ir C kategorijų apibrėžtį įtraukti tik tas motorines transporto priemones, kurios nepatenka į D1 ar D kategorijas, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų 4 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 4 dalies d ir f punktus.**
- 2. Apibrėždama D1 kategoriją kaip apimančią tik tas motorines transporto priemones, kurios skirtos ir suprojektuotos daugiau kaip aštuoniems keleiviams vežti, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 4 dalies h punktą.**
- 3. Priteisti iš Čekijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.